

Formandens beretning

Det er 70 år siden, at kunstforeningen blev stiftet. Det var i 1955.

Tænk på hvor mange kunstværker der er blevet indkøbt gennem disse syv årtier – det er flere tusinde værker. En lokal kunstner sagde engang til mig ”det er sådan nogen som jer, der holder røven oppe på os”. Lad os endelig blive ved med det.

Den her kassebog er foreningens allerførste. Den er sirligt ført i skråskrift og dækker perioden 1955 til 1967. Dengang var kontingentet 2 kr. pr. måned. I december 1955 var der 141 medlemmer og en kassebeholdning på 29,67 kr. Man kan se, at der blev købt kunstværker af anerkendte kunstnere som Emil Gregersen og Foersom Hegndag. Priserne for et værk lå mellem 100 og 400 kr. Og så vidt jeg kan se, blev der købt 13 værker det første år. I dag er vi 616 medlemmer, og vi udlodder 113 værker.

En hurtig hovedregning viser, at vinderchancerne i 1955 var 1 ud af 11. Sammenlignet med i dag – 70 år senere - er vinderchancerne betydeligt større - nemlig 1 ud af 6.

Og i aften bliver vinderchancerne endnu større, da vi i anledning af jubilæet trækker lod om ekstra gevinster.

Vi begynder med et lille tilbageblik. Udover at kunstforeningen blev grundlagt, hvad skete der så ellers på kunstscenen i 1955?

- Jo, det var det år, hvor Kong Christian X til hest blev sat op på Store Torv.
- Det var også året, hvor den danske billedhugger Johannes Bjerg døde. Det er ham, der er kunstneren bag Agnete og Havmanden og skulpturen ”Den Svangre” der i øvrigt blev opstillet i Rådhusparken i 1955.
- 1955 var også året hvor Aarhus Kunstbygning (den nuværende Kunsthal Aarhus) blev genindviet. Under besættelsen var kunstbygningen beslaglagt af tyskerne. I 1954 overtog Den Permanente Udstilling bygningen, og året efter blev den så genindviet.
- Det var også i 55, at forretningsmand og ostegrossist Knud W. Jensen var med til at stifte foreningen ”kunst på arbejdspladser”. Han var optaget af at få kunsten ud til folket, og drømte også om at skabe et museum for moderne dansk kunst. Derfor købte han i 55 en gammel villa i Humlebæk med navnet Louisiana, og 3 år senere åbnede kunstmuseet Louisiana.
- Det var også året, hvor en af verdens mest betydningsfulde og prestigefyldte udstillinger for samtidskunst, Documenta i Kassel, blev grundlagt. Udstillingen afholdes hvert femte år, og næste gang bliver i 2027. Skulle man få lyst.
- Få måneder inden kalenderen skiftede til 1955, blev der afholdt en kunstudstilling her i rådhushallen. Som et vartegn for udstillingen opstillede man Svend Wiig Hansens skulptur ”Moder Jord” foran Rådhuset. Den daværende borgmester, Unmack Larsen, mente, at den siddende kvindefigur med blottet køn var upassende, og krævede den omgående fjernet. Og det blev den. Det udløste en heftig debat. I dag kan ”Moder Jord” opleves på - det knap så bornerte - Herning Kunstmuseum.
- Musikken trak også overskrifter i 1955, da jazzlegenden Louis Armstrong gæstede Aarhus for første gang. Han spillede for 7.000 tilskuere i den nyindviede Stadionhal.

Det var et lille historisk tilbageblik – lad os kigge frem mod aftenens udlodning.

Jubilæet har inspireret os til at købe kunst skabt af kunstnere født i 1955. Fx er årets kunstner født i 1955. Vi har også købt værker af andre kunstnere født i 1955. Dem har vi samlet til højre for mig i det første rum.

Lad os starte med årets kunstner Finn Nygaard, en rigtig Aarhus-dreng som han kalder sig selv. Han er født og opvokset i Aarhus, og har lavet mange opgaver i byen. Vi tænkte, han er oplagt, som årets kunstner her i jubilæumsåret.

Han er jo lidt af en verdensstjerne indenfor sit felt – plakatkunst. Han udstiller og holder foredrag over hele verden, og sidder jævnligt i juryen til store internationale plakatkonkurrencer.

Han har modtaget utallige nationale og internationale priser og legater.

Mange kender hans ikoniske plakater til Aarhus Jazz Festival, men det er måske de færreste der ved, at når man ser et DAT-fly på himlen, så er det Finn, der har stået for flyets farvesætning. Eller ser man et øresundstog suse forbi, så er det også Finn, der har stået for farverne.

Den her moppedreng af en bog med gengivelse af mange af hans værker og designs følger i anledning af jubilæet med alle hans værker.

Mange af jer havde fornøjelsen af at møde Finn til vores fernisering i lørdags, hvor han fortalte lidt om sit kunstneriske virke. Vi var desværre lidt udfordret på lyd, der var mange bryllupsgæster i hallen.

Ferniseringen bød også på et særligt musikalsk jubilæumsindslag fremført af to herrer, begge født i 1955. Den ene var den norskfødte keramikker Sverre Holm Tveito, som står bag det store, gule keramikfad og den blå keramikskål, mens den anden var vores trofaste hjælper og ophænger, den skotskfødte Iain Carmichael.

I 1955-temaet har vi også Jon Gislason repræsenteret. Han fylder 70 lidt senere på året. Vi har tidligere haft ham som årets kunstner. Det var i 2018. Jon er farveekspressionist. Han maler under et voldsomt følelsespres. Han fortæller, at det er vigtigt at være væk i følelsen, at være ude af kontrol under maleprocessen. Han har et påtrængende følelsesliv, og maler det han føler i nuet.

Vi udlodder 2 malerier.

Maler og grafiker Knud Odde er også fra 1955, han fyldte faktisk 70 år i lørdags.

Da han blev 60, var der en særudstilling med ham på Trapholt, og i den anledning beskrev de ham på følgende måde: "Knud Odde er en ener i den danske kunstverden, hvis stærke værker berører de fleste med sit symbolsprog og ekspressive form. Knud Odde er fyldt med punk. Ikke kun som bassist i Sods og Sort Sol, men også som maler. Der er en dirrende nerve i Knud Oddes værker. Som en basstreng der ikke nødvendigvis skal slås perfekt an for at have stor effekt, sitrer Oddes ikke-perfekte streg". Flot skrevet.

Vi udlodder 8 af hans værker.

Peter Carlsen er også født i 1955. I hans værker ser man ofte figuren Villy, der bærer Carlsens egne træk. Med tropehat på hovedet befinder Villy sig i forskellige og ofte absurde situationer, hvilket afspejler kunstnerens humoristiske distancering til sig selv.

Vi udlodder en sejsikker Villy på Færøerne – den triumferende danske helt iført striktrøje og tropehjelmsudstyret med en fluesmækker. Villy er sikker på, at han nok skal få ram på sin fjende.

Carlsens værker findes på en række af Danmarks førende museer som fx Statens Museum for Kunst, Arken og ARoS.

Vi udlodder også et værk af den anerkendte billedkunstner Jesper Christiansen, som også er født i 1955. Det var ham der i 2010 skabte et stort vægmaleri i Frederik VIII's Palæ på Amalienborg Slot i form af et verdenskort med Danmark og Tasmanien i fokus. Kunstværket kunne ses bag kong Fredrik under hans første nytårstale.

Christiansen er også repræsenteret på en række danske museer. Og mange husker ham måske fra kunstquizen på DR.

Vi udlodder et litografi fra serien Verdensbilleder.

Vi hopper ud af 1955 og til lidt yngre kunstnere

Tal R er en internationalt anerkendt samtidskunstner.

”En prægtig og fyldig lyserød tingest, der vil pirre de fleste kunstinteresserede!”, sådan skrev anmelderen i Dagbladet Information om bogen ”Tal R Maleri”. Det er en overdådig billedbog på 368 sider, der giver et overblik over Tal R's kunstneriske produktion. Bogen er signeret og udloddes sammen med Tal R's træsnit ”Manden fra S”.

Vi udlodder også en radering fra Tal R's serie ”Alstadt Girl”. Titlen henviser til den periode, hvor Tal R fungerede som professor ved kunstakademiet i Düsseldorf. I løbet af 3 år portrætterede han kvinder, nogle kendte han, mens andre var fremmede, som han mødte på gaderne i Alstadt, hvor han boede og arbejdede.

Kunstnere finder ofte inspiration i hinanden. I et af malerierne vi har købt af Jørgen Mikael Andersen, er det tydeligt, at han har ladet sig inspirere af et af Tal R' kendte værker – en collage der består af et mylder af objekter, billeder og budskaber, der stråler ud som en stjerne eller eksplosion om man vil.

Jørgen Mikael Andersen er en af vores lokale billedkunstnere. Hans værker kan ses som en visuel poesi, der åbner op for en bred vifte af fortolkninger og refleksioner. Han arbejder ofte over lang tid på sine billeder, det kan være over en årrække, hvilket fremgår på bagsiden af værkerne.

Kristian Djurhuus, også kendt under kunstnernavnet *Mormor*, lader sig ligeledes inspirere af Tal R. Motivet på det værk, som vi har købt, forestiller Tal R's atelier. Der er masser af detaljer at gå på opdagelse i. *Mormor* var årets kunstner i 2022.

Knap så mange detaljer er der i det spændende silikoneværk af den fransk-britiske kunstner Manon Steyaert, som bor og arbejder i London. Hendes kunstværker udforsker det tvetydige rum mellem maleri og skulptur. Hendes fortrukne materiale er silikone, som hun selv indfarver, når den er i sin flydende form. Det er en proces, der kræver tid, opmærksomhed og enorm kontrol. Og en proces, hvor der er et tidspres i processen mellem blanding af farverne og hærdning.

I mange af hendes værker er silikonen behandlet som stof – draperet og foldet hen over dens strukturelle støtte, hvilket skaber smukke kompositioner, der udfordrer vores opfattelse af, hvad det er, der gør et maleri eller en skulptur.

Keramiker Morten Løbner Espersen er kendt for at eksperimentere med forskellige glasurteknikker i sit keramiske arbejde. Han er særligt kendt for at skabe komplekse og unikke glasurer gennem flere lag og brændinger. Glasurer der bobler op under processen, hvilket resulterer i en karakteristisk og ujævn overflade, der tilføjer dybde og tekstur til hans keramiske værker. Han er en af de mest succesrige danske keramikere i sin generation.

Vi udlodder en lille glasurperle.

I foråret havde jeg fornøjelsen af at besøge den dansk-skotsk-franske kunstner Ludmilla Balfour i hendes atelier i Paris. Der er altid en særlig magi ved at træde ind i en kunstners værksted, hvor kreativiteten flyder frit og billeduniverset folder sig ud. Det er en unik mulighed for at få indblik i hvordan kunstneren lever og arbejder – og få et par spændende anekdoter med på vejen.

På Ludmillas arbejdsbord stod et lille oliemaleri, som hun netop havde færdiggjort. Malingen var knap nok tør. Jeg viste straks interesse, men Ludmilla forklarede, at billedet endnu ikke var klar til salg. Hun har en særlig tilknytning til sine værker og foretrækker at give dem tid til at modne i atelieret, før de er klar til at komme ud i verden. Det havde jeg ligesom ikke tid til at vente på. Og med bobler i glasset og en vis vedholdenhed lykkedes det mig at overtale hende til at lade mig tage billedet med i kufferten til Danmark. Og nu er oliemaleriet med den besvimelede kvinde også blevet moden til udlodning. Ludmilla Balfour var årets kunstner i 2021.

I Paris besøgte jeg også Atelier Clot, byens ældste litografiske værksted, grundlagt i 1896. Her fik jeg eksklusivt lov til at overvære fremstillingen af et litografi af den finske kunstner Jaakko Mattila. Det var fascinerende at se samarbejdet mellem trykker og kunstner, hvilket gav mig dyb respekt for det gamle håndværk.

Mattilas kunst udforsker lys og natur og skaber et unikt visuelt udtryk og kredser ofte om temaer som uendelighed, storhed og tid. Hans værker beskæftiger sig med elementer, som vi ved eksisterer, men måske ikke fuldt ud forstår.

Mattila fortalte mig om et spændende samarbejde, han har med Noma Projects, hvor de sammen udforsker idéen om kunstværker skabt af sæsonaktuelle ingredienser.

Vi udlodder litografiet "Infra-ultra", som jeg så blive fremstillet. Jeg har en del fotos og video fra fremstillingen, som jeg gerne vil dele med vinderen.

Vi har også købt et værk af den verdensberømte danske papirklipper Bit Vejle, som udelukkende arbejder med psaligrafi, som kunstformen hedder. Værker er formet af store sammenhængende stykker papir og udelukkende klippet med saks. Klipper hun forkert, kan det ikke rettes op. Og det får man respekt for, når man ser hendes kæmpestore værker.

Vi har købt et mindre værk, som er et udsnit af et større værk på 1 x 5 meter, som er et klip over Sjostakovitjs kærligheds-symfoni 1. klavertrio opus 8 i c-mol. Bit Vejle var et år om at lave det store værk. Udsnittet er det øverste venstre hjørne af det imponerende værk, som kan ses på Museum for Papirkunst i Hune. Hvis man ikke har besøgt museet, så kan det stærkt anbefales.

Det store værk kan man også se og læse om i disse publikationer, som følger med værket "Cellohånden", som vi udlodder. Man kan også høre Bit Vejle fortælle om værket i et 20 minutters langt program på TV Nord. Det kan streames.

Bit Vejle har udstillet på museer verden over og skabt designs for store eksklusive firmaer.

Det mest omtalte værk vi har købt, må være "Dolly Partons mors BH", strikket af gamle opklippede plasticposer. Det er Kenneth Rasmussen, der er kunstneren bag værket, og han er ikke som de fleste. I den her bog som han har signeret til os, skriver han "KENNETH RASMUSSEN. DET ER IKKE DEN SAMME - DET ER EN MAGEN TIL FOR FANDEN MAND", det siger noget om hans finurlige tankegang, som også kommer til udtryk i hans værker om det er grafiske tryk, keramiske skulpturer eller strikkede installationer.

Bogen blev lavet i forbindelse med en særudstilling på Randers Kunstmuseum i anledning af hans 50-års fødselsdag. I bogen kan man bl.a. se hans imponerende og gigantiske strikkekreationer.

Kenneth blev landskendt gennem DRs dokumentserie "Originalerne". Han er tilknyttet Bifrost, der er et

kunstnerværksted for udviklingshæmmede.
Til september åbner der en soloudstilling med ham på Arken.

Der er mange historier at fortælle om kunstværkerne. I har her fået et udpluk. Nu får I en kort status over foreningens aktiviteter i det forløbne år.

- I år har vi fornøjelse af at byde velkommen til 84 nye medlemmer. Det er vist rekord. I alt er vi nu 616 medlemmer i foreningen. Det er 77 procent flere end i 1955 og 12% flere end sidste år. Vi har overvejet, om vi skal sætte et loft for antallet af medlemmer. Ellers risikerer vi at vokse ud af rådhushallen.
- Når foreningen vokser, vokser også arbejdsbyrden for bestyrelsen. Derfor har vi en bøn til jer. Den handler om kontingent. Tjek venligst, om dit kontingent bliver betalt til tiden. Vi oplever ofte, at flere af jer glemmer at indbetale eller utilsigtet falder ud af løntræk – typisk på grund af organisationsændringer, jobskifte, barselsorlov eller lignende. Det skaber en lang liste af opfølgninger, som er både tidskrævende og unødvendige. Vi bruger hellere tiden på det, vi brænder for: at finde, udvælge og købe kunst.
- Vi har i år købt kunst for ca. 440.000. Vi udlodder i alt 113 værker.
- Vi har afholdt 8 bestyrelsesmøder
- Vi har besøgt gallerier, kunstmesser og kunstnere i deres atelier. Og så har vi været på heldags indkøbstur på Mors bl.a. for at besøge årets kunstner.
- Vi sørger løbende for at opdatere hjemmesiden med fotos af indkøbte værker, og vi poster ugentligt på Facebook.
- Vi er også repræsenteret på AarhusIntra - under personalegoder.

Der bliver lagt mange gode frivillige kræfter i bestyrelsesarbejdet, og jeg vil benytte lejligheden til at sige stor tak til mine kollegaer for indsatsen, og et spændende og inspirerende samarbejde. Der bliver investeret rigtig meget fritid i arbejdet.

Hele setuppet omkring foreningens arbejde og afvikling af generalforsamling og udlodning, er ikke muligt uden gode hjælpende kræfter. Og til dem vil jeg også rette en stor tak for den hjælp og støtte vi får. Det gælder specielt:

- Ophængningsholdet
- Rådhusbetjentene
- Lønsservice
- Revisor Bente Johansen

Jeg vil også sige tak for den positive feedback vi får fra jer, det sætter vi stor pris på. Det giver ekstra benzin på motoren – eller skulle man hellere i disse klimabevidste tider sige *ekstra strøm på batteriet*.

Og så vil vi allerede nu gerne annoncere, at posten som kasserer bliver ledig til næste år. Vi håber - og foreningen har brug for - at en jer har lyst til at tage over. Tim – vores nuværende kasserer har lovet at give en grundig introduktion og oplæring. Kontakt mig gerne hurtigst muligt.

Og til sidst får lige et par ord om den ordinære udlodning:

- Lodtrækningen er foregået digitalt.
- Vi trækker flere numre, end der er værker. Det gør vi for at sikre, at alle værker forhåbentlig bliver bortloddet.
- Når alle vindernumre er læst op, går vi om i udstillingen.
- Så skal der vælges. Den der bliver udtrukket som nr. 1 vælger først, herefter nr. 2 og så videre.
- I får yderligere instruktion, når vi går i gang.
- Der vil være hjælpere til stede – og kun de må tage værker ned og udlevere dem. Ingen selvbetjening.
- Der ligger papir, plast og papkasser, som I kan bruge til beskytte værkerne med. Husk at der skal være nok til alle.

Tak for ordet

Birgitte Kristensen Carmichael

Formand